

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Zielonej Górze**

Zielona Góra, dnia 10 sierpnia 2010 r.

**Pan
Zbigniew Lewicki
Lubuski Wojewódzki Inspektor
Ochrony Środowiska
w Zielonej Górze**

LZG-4101-05-01/2010, P/10/111

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze przeprowadziła w Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Zielonej Górze kontrolę wymierzania i egzekwowania przez Inspekcję Ochrony Środowiska administracyjnych kar pieniężnych w latach 2008-2009 i w I półroczu 2010 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 13 lipca 2010 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Panu Wojewódzkiemu Inspektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność WIOŚ w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, które nie miały jednak istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

1. W badanym okresie skontrolowano łącznie 1.150 podmiotów korzystających ze środowiska, spośród 1.232 objętymi planami kontroli, przy czym w trakcie 76 kontroli wykonano pomiary, głównie poziomu hałasu (47,3 %). Przeprowadzono także 136 kontroli pozaplanowych, w tym 52 kontrole z pomiarami emisji substancji. Zmniejszenie liczby pomiarów wykonywanych przez WIOŚ w trakcie czynności kontrolnych wynikało z tego, iż WIOŚ dysponował także pomiarami emisji substancji uzyskiwanymi w wyniku badań

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

przebiegających w akredytowanych laboratoriach na zlecenie podmiotów korzystających ze środowiska i na podstawie wyników tych pomiarów oceniał przestrzeganie przez kontrolowane podmioty warunków korzystania ze środowiska.

W ocenie NIK, powiązanie funkcji kontrolnej WIOŚ z odpłatnym świadczeniem usług na rzecz kontrolowanego podmiotu nie sprzyjało prawidłowemu wywiązywaniu się z obowiązku kontroli przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska, określonego w art. 2 ust.1 pkt. 2 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska². Stwierdzono bowiem, że w badanym okresie Delegatura WIOŚ w Gorzowie Wlkp. dwukrotnie skontrolowała Międzyrzeckie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji (MPWiK) w zakresie wywiązywania się z warunków pozwoleń wodnoprawnych na odprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych do rzek, a w trakcie tych kontroli analizowano wyniki badań wykonanych odpłatnie przez laboratorium WIOŚ w Gorzowie Wlkp. na zlecenie MPWiK. Jednak badane próbki ścieków zostały pobrane nie przez pracowników laboratorium, lecz przez przedstawicieli MPWiK, a wyniki tych badań wskazywały na zaniżenie parametru określającego stopień redukcji zanieczyszczeń organicznych. Jak przyznał Naczelnik Wydziału Inspekcji WIOŚ, stosowane przez MPWiK środki techniczne nie mogły zapewnić tak dużej redukcji tych zanieczyszczeń, jednak nie zarządzono poboru prób oczyszczonych ścieków przez pracowników WIOŚ celem przeprowadzenia ponownych badań i zweryfikowania rzetelności wcześniej wykonanych pomiarów. Taki sposób przeprowadzania kontroli nie daje rzetelnego obrazu przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska i wskazuje na nienależyty nadzór kierowniczy Działu Inspekcji nad prawidłowym wykonywaniem zadań przez podległych jej pracowników.

2. W badanym okresie wydano 33 decyzje ustalające wymiar kar biegnących, a także 24 decyzje o wymierzeniu kar pieniężnych w łącznej wysokości 600,8 tys. zł za przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska. Kontrola wykazała, iż w dwóch przypadkach błędy w postępowaniu administracyjnym skutkowały uchyleniem przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska decyzji ustalających wymiar kary biegnącej, a w jednym przypadku Lubuski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska zmienił swoją decyzję, stwierdzając w postępowaniu odwoławczym, że WIOŚ nieprawidłowo ustalił stan faktyczny³. W pozostałych przypadkach wymierzanie administracyjnych kar pieniężnych

² Dz.U. z 2007 r. Nr 44, poz. 287, ze zm.

³ Kontroli poddano 27 decyzji o wymiarze kary biegnącej oraz 10 o wymierzeniu kary administracyjnej, wybranych losowo spośród decyzji podjętych w badanym okresie.

przebiegało prawidłowo.

Skontrolowane przez WIOŚ podmioty ponosiły koszty pobierania próbek oraz wykonywania pomiarów i analiz stosownie do postanowień art. 18 ust. 1 ustawy o Inspekcji Ochrony Środowiska. Wysokość kosztów kontroli, ustalonych w drodze decyzji Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, określono zgodnie z postanowieniami § 2 i § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 kwietnia 2006 r. w sprawie warunków i sposobu ustalania kosztów kontroli⁴.

3. W latach 2008-2009 i w I półroczu 2010 r. na wniosek podmiotów zobowiązanych do uiszczenia administracyjnych kar pieniężnych i po przeprowadzeniu analizy możliwości terminowej realizacji przez te podmioty planowanych przedsięwzięć, których wykonanie miało zapewnić usunięcie przyczyn ponoszenia kar, wydano 14 decyzji odraczających terminy płatności kar o łącznej wysokości 607,3 tys. zł. W 9 przypadkach, stosownie do postanowień art. 319 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska⁵, orzeczono o zmniejszeniu wysokości odroczonej kary o 2.399,9 tys. zł, po uprzednim ustaleniu zakresu zrealizowanych przedsięwzięć służących ochronie środowiska, a także wysokości poniesionych na ten cel nakładów finansowych.

4. Spośród 18 podmiotów zobowiązanych w badanym okresie do zapłaty administracyjnych kar pieniężnych w łącznej wysokości 187,3 tys. zł, które nie wносиły odwołań od decyzji LWIOŚ, 16 terminowo uiszczyło należne kary, zaś 2 podmioty zapłaciły orzeczone kary w kwocie 14,8 tys. zł ze zwłoką (jedno i dwumiesięczną). W obu przypadkach stwierdzono uchybienie polegające na niewysłaniu do zobowiązanego, lub wysłaniu po upływie 30 dni od ustalonego terminu zapłaty, pisemnych upomnień stanowiących podstawę do wszczęcia egzekucji administracyjnej, zgodnie z art. 15 § 1 ustawy z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji⁶. Przyczyną powyższych uchybień było niewłaściwe umiejscowienie osoby odpowiedzialnej za windykację należności, co Pan Wojewódzki Inspektor wyeliminował, wprowadzając od 1 lipca 2010 r. stosowne zmiany organizacyjne.

5. Dystrybucja środków finansowych pochodzących z administracyjnych kar pieniężnych przebiegała zgodnie z art. 402 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. Na rachunki właściwych funduszy, a od 1 stycznia 2010 r. także na rachunki budżetów powiatów i budżetów gmin, przekazano łącznie 32,8 tys. zł, zaś kwotę 5,8 tys. zł przekazano na

⁴ Dz. U. Nr 71, poz. 495

⁵ Dz.U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, ze zm.

⁶ Dz.U. z 2005 r. Nr 229, poz. 1954, ze zm.

dochody budżetu państwa, stosownie do postanowień art. 402 ust. 2 ww. ustawy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, uwzględniając działania podjęte przez Pana Wojewódzkiego Inspektora w toku kontroli, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o zapewnienie prawidłowości kontroli przestrzegania decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Zielonej Górze, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Lubuskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Lubuskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Zielonej Górze, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK w sprawie ich rozpatrzenia.

Otrzymują:
1. Adresat
2. aa.